

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
EGY ÓRA 2.80 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Az olaszok újabb támadásait visszavertük

Német repülők sikeres támadása Páris és London ellen - Az oláhok benyomultak Bessarábiába

Vozérkarunk jelentése

Budapest, január 31. — Hivatalos jelentés.

OLASZ HARCTÉR.

Asiagotól délnyugatra visszavertünk egy ellenséges előretörést. Az asiagói fensik leti részén a harci tevékenység élénk tüzérségi harcokra szorítkozott. A legutolsó harcokban ejtett foglyok száma 15 fisztre és 660 főnyi legénységre emelkedett.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, január 31. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

A harci tevékenység az arcvonal különböző helyein tüzérségi és aknavetőharcokra szorítkozott.

Karácsony estéjén és január hónap folyamán ellenfeleink repülői figyelmeztetésiünk ellenére ismét megtámadták a hadművelési területen kívül fekvő nyílt városokat. Védő rendszabályaink folytán nevezetesebb veszteség vagy kár nem történt. Megtorlásul január 30-ról 31-re virradó éjfel végrehajtottuk az első tervszerű légitámadást Páris ellen, amelyre 14,000 kilogram bombát dobtunk le.

OLASZ HARCTÉR.

Asiagotól délnyugatra tüzelésünkben meghiusult egy olasz támadás. Asiago és a Brenta között a tüzérségi tevékenység élénk volt. Az osztrák-magyar csapatok által a legutóbbi harcokban ejtett foglyok száma 15 fisztre és 660 főnyi legénységre emelkedett.

A többi harctéren nincs újság.

A német esti jelentés

Berlin, január 31. A Wolff-ügynökség jelenti január 31-én este:

Az asiagói fensikon az ellenség újabb támadásai meghiusultak.

A többi harctéren nincs újság.

A békekonferencia Az első ülés a szünet után

Budapest, január 31. A Magyar Távirati Iroda jelenti Brest-Litovskból január hó 30-án:

A szünet utáni első ülésen Trockij hezzjárult Czernin grófi azon javaslatá-

hoz, hogy várják be a kiewi delegációkat és eddig területi kérdéseket tárgyaljanak. Ezután kijelenti, hogy a Pétervári Távirati Ügynökségnek az az állítólagos híre, amely az európai sajtóban keringett és amely helytelen tudósítást adott az első tárgyalási napokról, hamisítás. Ezután az ülés véget ért.

Légitámadás Páris és London ellen

Páris, január 31. Hivatalosan jelenti: A múlt éjszaka ellenséges repülők jelentek meg Páris fölött s több bombát dobtak le. Emberek és tárgyakban nem tettek kárt.

Páris, január 31. A Havas-ügynökség jelenti: Éjféli 11 órakor Páris elhárító ágyúi megtámadták az ellenséges repülőgépeket. — Mindenütt hallatszott az ágyúk dörgése és hallhatók voltak a magasban fölrobbanó lövedékek. Éjfélkor egyik bomba egy házat erősen megrongált. Később jelentették több repülőgép-bomba felrobbanását.

London, január 31. Az elmúlt éjszaka ellenséges repülők több támadást kíséreltek meg London ellen. Egyik repülőgépnek sikerült London fölé jutnia, amely tovább szállt a Themse torkolata irányában. Az összes repülőgépeket visszatérésre kényszerítettük. — Ugyanekkor 4 repülőgépnek sikerült a védelmi vonalon áthatolni és a fővárosba benyomulni. Egyidejűleg még két irányból 1—1 repülőgép a városra több bombát dobtak le. A repülőgépeket visszatérésre kényszerítettük. 4 újabb repülőgép által megkísérelt záró támadást szintén meghiusítottunk. Emberélet-veszteségekről, károkról eddig nem érkezett jelentés.

A románok Odessza előtt állanak

München, január 31. Az Utro Rossij jelenti: A román kormány a következőket közli: Jassnyd megvertük az oroszokat. Csapataink benyomultak Bessarábiába és most Odessza és Kisenew ellen vonulnak, maguk előtt kergetve a maximalista osztagokat. A románok 14 verszinyire állanak Kisenewtől és 33 verszinyire Odesszától, ahol a város parancsnokát letartóztatták. Az alsó-dunai hajócsaták a román halók győzelmével végződtek. Az „Elisabetha” román monitort elsüllyesztették. Az oroszok ellen előrenyomuló román csapatokat Avarescu tábornok vezeti.

Önálló finn hadsereg

Pétervár, január 31. A lapok jelenti: A finn szenátus törvényjavaslatot készít elő a

finn hadseregnek milícia alapján való felállítására. A javaslat szerint a legkisebb békeállomány 80,000 ember. A finn államtitkár ma Pétervárra érkezett, hogy a népbiztosok tanácsánál tiltakozzék a Finnországban levő orosz csapatoknak a helügyekbe való avatkozása ellen.

Anglia elismeri Finnország függetlenségét

London, január 31. A Reuter-ügynökség jelenti: Balfour közölte az Angliában tartózkodó finn küldöttséggel, hogy Nagybritannia teljes mértékben méltányolja Finnország függetlenségének indokait. Az orosz elnyomó politikát elítéli. Anglia Finnországban főkonzultust is állított föl. — Az orosz katonáknak Finnországban tartózkodása nem egyeztetendő össze Finnország függetlenségének elismerésével. Anglia reméli, nemsokára jogilag is elismerheti Finnországot. Meggyőződése szerint Finnország nemsokára véglegesen elfoglalja helyét a szuverén nemzetek között.

Az entente-követek elhagyták Pétervárt

London, január 31. (Reuter.) A Times jelenti Pétervárról: A románok Kisenew megszállása után folytatni fogják előrenyomulásaikat. Politikai körökben annak a lehetőségéről beszélnek, hogy az entente-követek elhagyják Oroszországot, ha a köztársaság megüzeni a háborút Romániának. Tegnap Románia képviselői és az entente követek közt tanácskozások folytak.

A kormány programja

A választójogtól a magyar hadseregig

A képviselőház mai ülésén mutatkozott be a rekonstruált Wekerle-kormány, teit ház és zsúfolt karzatok előtt.

Szász Károly elnök délelőtt háromnegyed 11 órakor nyitotta meg az ülést.

Az elnöki bejelentések után felolvasták a kormányváltásról szóló királyi kéziratot.

A kormány programja

Wekerle Sándor miniszterelnök fejtette ki ezután az új kormány programját, melynek első pontja a választójog kérdése volt.

— Általánosítani kívánjuk a jogokat, de e mellett megóvni a nemzeti érdekeinket, biztosítani az erkölcsi, műveltségi és kulturális irány vezető szerepét. A haladó kornak megfelelő szociálpolitikát akarunk követni. — Népművelésünk és tanügyünk fokozottabb fejlesztését kívánjuk elősegíteni a katlikus autonómiára és az 1848:XX. t.-c. fokozatos végrehajtására vonatkozó javaslatainkkal.

A kormányprogram fontos pontja a községek reformja. A színvonal emelése végett

URANIA
Péntek — szombat — Vasárnap
február 1—2—3.

Cabiria
történeli regény a
Krisztus előtti III-ik
századból.

Minden idők legnagyobb és legbravurosabb alkotása

Előadások kezdete:
5, 7, és 9 órakor

APOLLO

Péntek — szombat — Vasárnap
február 1—2—3.

Amerikai film.

A bűnbak

társadalmi dráma
4 felvonásban.
Jászák a legnépszerűbb
amerikai színészek.

Aranyhalacska
vigjáték 2 felvonásban.

Előadás kezdete
5, 7 és 9 órakor.

a községi előjárásági állások betöltésénél fő-
lős számú ügyvédi karunknak kívánunk el-
sőbbiséget biztosítani.

A kereskedelemnél a nagy világkereske-
delemre fektetjük a főszűrt és arra törek-
szünk, hogy megálljuk helyünket a népek nagy
versenyében. Ez indít arra, hogy szövetsége-
seinkkel megújítsuk szövetségünket.

Vajjon a most folyamatban levő béketár-
gyalások az általános és tartós békére vezet-
nek-e, azt határozottan nem tudom megmon-
dani, de annyit tudok, hogy *békekívánságunk
őszinte és komoly, amely nem hódításokra,
hanem csak integritásunk megővésére és bel-
ügyeink szabad rendezésének biztosítására tö-
rekszik.* (Zajos helyeslés és taps minden ol-
dalon.) Bármennyire óhajtuk a tartós és tisz-
tesseges békét, a felbomlás csirait tényész-
ten nem engedjük, az államok helyett most
alakuló népcsoportoknak a béke hamis jel-
szava alatti bomlasztó érvényesülését nem
tűrjük. A népjogok tiszteletbentartása mellett
tehát csirájában fogunk eltojtani minden ilyen
bomlasztó törekvést. De akár a béke olaját,
akár a kényszerű küzdelmet hozza meg a kö-
zel jövő, egy bizonyos, hogy a Németország-
gal való szövetségünket, mint a béke egyik
leghathatósabb biztosítékát, fentartani és meg-
erősíteni kívánjuk, sőt gazdasági vonatkozá-
sokban mélyíteni. Ezen tárgyalásoknál is sze-
münk előtt gazdasági érdekeink és kereske-
delempolitikai önállóságunk megővése lebeg.

A pénzügyi reformok között szerepel a
forgalmi, fogyasztási adóknak kimerítő hasz-
nosítása, a jövedelmeknek nemesak progressz-
szív, hanem a nyereségtöbbletekre is kiter-
jedő megadóztatása, feles pénzeszközöknek
egy nagy vagyoni adó által való fokozatos be-
vonása, a pénzügyi mérlegek aktivitásának
heylendállítása.

A gazdasági önállóság kérdésében a kormá-
nyunk az az álláspontja, hogy meg kell
ővünk törvényeinkben biztosított önrendel-
kezési jogainkat arra az esetre, ha a gazda-
sági viszonyok és saját érdekeink az önálló
gazdasági berendezkedést teszik szükségessé,
de nem állhatunk doktriner egyoldalúsággal
arra az álláspontra, hogy ezt a jogunkat ma
érvényesítsük. Feladatunk ma csupán az, hogy
a jövő országgyűlés elhatározási szabadságát
biztosítsuk.

Az öndító hadsereg kérdését is sarkalatos
pontként vettük a programba. Célunk az egész
hadsereg kiegészítő részét képező magyar
hadseregnek önálló kiépítése. Ebbeli törekvé-
sünk a katonai védelem egységének és hatá-
lyának biztosítása mellett ő felsége helyeslé-
sével találkozik. Önként érthető, hogy ez a
reform csak a háború után lesz keresztül-
vihető, addig csak annak előkészítésére szor-
ítkozhatunk. Végül felhívja a pártokat az
együttműködésre.

A miniszterelnök beszédét zajos éljenzé-
ssel és tussal fogadták.

A kormányprogram vitája

Tisza István gróf: Helyesli a közigazga-
tásról elhangzottakat, de tiltakozik az ellen,
hogy a jegyzői állás menedékhely legyen az
ügyvédi kar gyengébbjei számára. Az élet-
hosszigan történő választás nem adja meg
a közigazgatás reformja kérdésének megoldá-
sát. Kívánja a közigazgatás államosságát. —
Egyetért a birtokpolitikában életbeléptetendő
messzemenő reformokkal. Az öndító hadse-
regről mondottakat minden magyar ember
helyesli. A nemzet elérkezett ahhoz a pillá-
nathoz, hogy ha kitart, senki meg nem aka-
dályozhatja jogos kívánsága teljesülését. —
Mindig az volt az álláspontja, meg kell várni,
míg a gyümölcs megérik és ölünkbe hull. We-
kerle programjára igennel nem válaszolhat.
Ennek egy szerencsétlen körülmény: a vá-
lasztói jogi javaslat az oka. Súlyos aggodal-

mai vannak a javaslattal szemben. Közme-
nyingásra kellene a kérdést megoldani. Be-
csületes kompromisszumra kellene törekedni.
Olyan kérdésekben, amelyekben a nemzet ál-
láspontját nyomatékosan kell képviselni, a
munkapárt a kormányt támogatni fogja.

Mihályi Tivadar a kormányprogramban
sok atrocitást lát a románokkal szemben.

Polónyi Géza a gazdasági- és hadsereg-
kérdésben aggodalmaskodik. Ha elfogadjuk a
programot, hosszú küzdelmünkben Tisza lesz
a győztes. Gazdasági kérdésekben Wekerle
arany papírban adott piruláit nem veszi be.
Üdvözli a hitbizományok eltörlését s véget
kell vetni, hogy egyes családok rászüllessenek
a politikára.

Apponyi Albert gróf Tisza kompromisz-
szamos ajánlatára kijelenti, hogy erre a térre
nem léphetnek. A dolgozó nép jogairól nem
alkudhatnak.

Az elnök Mihályi Tivadart két kijelenté-
sért utólag rendentastitia. Javaslatára a Ház
kimondja, hogy a vitát 5-én folytatják.

Az ülés 3 óra előtt ért véget.

A főrendiház ülése

A főrendiház ma délután 5 órakor Hadik-
Barkóczy Endre gróf elnöklété alatt ülést tar-
tott, amelyen Wekerle Sándor miniszterelnök
elmondta ugyanazt a beszédet, amelyet a kép-
viselőházban tartott.

Apró törvényjavaslatok letárgyalása után
az ülés 7 óra előtt véget ért.

Az első kerületi képviselőválasztás

Jánosi Zoltán a Csapó-kertben

Hosszu kocsisorban vonultak ki a Jánosi-
párt vezető férfiai Jánosi Zoltánnal élükön a
Csapó-kertbe, hol a Boldizsár-féle vendéglő-
ben tartották gyűlést a választók.

A zsúfolt helyiségben néhány szép szó-
val új Schwartz Vilmos nyitotta meg a gyű-
lést s felkérte a jelöltet programjának vázo-
lására.

Jánosi Zoltán jelezte, hogy talán fölös-
leges is volna programját vázolni itt, hol
harmadmagával otthont épített az olvasó-
körnek. Igaz, hogy úgy járt, mint a kicsinyei
számára fészket rakó fecske, kit a csiripoló
verebek kitudtak otthonából. — kitudták őt
is az általa épített házból, de nem a polgár-
ság szívéből. Jelzi, hogy radikális független-
ségi, törhetetlen hive hazánk gazdasági és
politikai függetlenségének, oly alapon, hogy
a hatalom birtokosa a dolgozó nép legyen.
Hive az összes 48-as hagyományoknak, ezek
között a Kossuth Lajos által hirdetett egye-
temes választójognak, melyet ma általános
választójognak mondanak. Azonban kijelenti,
hogy 48-ban nemesak jogokat kapott a job-
bágy, de szabad földbirtokot is, — ugy most
sem elég az általános választójog, de azt
földbirtok-reformmal kell megalapozni. Vá-
lasztójog adandó nemesak a férfiaknak, de a
nőknek is, kik mindig ott dolgoznak, ahol a
férfiak: otthon, a gyárban, mezőn egyaránt.
Nemesak a társadalmi osztályok, de a nők is
felszabadítandók az eddigi méltatlan helyzet-
ből. Nagy gond fordítandó a jövőben az ifju-
ság tanítására, hogy szegénysége miatt az
iskolától senki el ne maradjon, így senki se
zárathassék ki a politikai jogokból.

Mint minimumot fogadja el a Vázsonyi-
javaslatot. De a kormány ezt is nyirbálni
akarja, abba azonban a nép bele nem nyug-
hatik. Különben is az új kormányprogram
oly ösztövért birtokpolitikai szempontból is,
viszont ő követeli a legradikálisabb földbir-
tok-reformot. A hitbizományok feloldandók, a
nagybirtokok parcellázandók a munkálkodó

magyar nép számára. Az elpusztult, elvno-
morodott népet, mely vérehullásával, poklok
szünetével védte meg a hazát, nem enged-
jük egy kifizetni, mint a 48-as honvédeket.
Földet azoknak, akik megvédték, akik mun-
kálják!

Követeli a közigazgatás reformját, a vi-
rilizmus eltörlését, mint azt Kossuth a deb-
receni függetlenségi párthoz írott levelében
kívánta. A nemzeti állam egysége megvé-
dendő a reformban is, melyben a tisztviselők
fegyelmi hatósága a két fokozattal bíró köz-
igazgatási bíróság legyen, ne hivatali felsőbb
hatóságuk. A tisztviselők függetlensége érde-
kében a törvényhatósági szavazás titkos le-
gyen.

Gyökeres adóreformra van szükség, a
melyben a kis- és középbirtokok a nagybir-
tokokkal szemben megvédendők. Kívánja a tel-
jesen progresszív adórendszert. Fogyasztási
adók csak fényűzési cikkekre vetendők, nem
élelmicikkekre.

Kívánja az egyház és állam teljes szét-
választását, csakis úgy élhet mindenik a maga
nagy hivatásának. Szabad egyház szabad ál-
lamban szolgálhatja igazán a kereszténység,
szabadság eszméit. Kívánja a közoktatás re-
formját; az iskolák államosíttassanak s az
egységes iskolák egységes tervvel neveljenek
az egyetértésre.

Követeli a munkálkodó nép sorsának ja-
vítását, népjóléti, munkásvédelmi intézmények
teremtését, fejlesztését. Nagy gond fordítandó
a nép jó lakására, táplálkozására, ruházatára
egy erősebb nemzedék érdekében is. A munka
teremt az értékeket, azért becsüljük a testi
és szellemi munkát, munkást! Munkanélkülis-
ség, aggkor esetére mindenki biztosíttassék.
Védessék az egyesülési és sztrájkjog, küszö-
böltessék ki minden osztályrendszer, legyen
az új társadalom alapja az emberszeretet.

Legyen testvériség, igazság, egyenlő jog,
szabadság! Ezekért, egy új világért, új, boldog
Magyarországot fog küldeni a jövőben is
törhetetlen akaratával, szilárd elhívással.

A nagy tetszéssel, hatalmas éljenzéssel
meg-megszakított és fogadott beszéd után
Zih Sándor zárta be a gyűlést a következő
szavakkal:

— Bár minden választópolgár hallotta
volna ezt a hatalmas, korszak megnyitására
méltó beszédet! Jelöltünk szép elvei, magasz-
tos gondolatai mindnyájunkat megihlettek, el-
ragadtak. Legyünk városunk, kerületünk büsz-
keségére méltó jelöltünk elveinek, szavainak
apostolaiavá s rendíthetetlen lelkesedéssel har-
coljunk ügyünk diadaláért.

A lelkes hangulatu gyűlés a himnusz el-
éneklésével fejeződött be méltóképen.

Az orosz front árucserereformja

A debreceni kereskedelmi és iparkamara
az orosz fronton megindult árucserereforma-
lomra vonatkozólag a következőkről tájékozt-
tatja a kerület kereskedő és iparos érdekel-
tségét:

Az orosz fronton ez idő szerint megin-
dult árucserereform akként van szabá-
lyozva, hogy a 7. hadsereg arcvonalán (mely
egyelőre a magyar érdekeltség részére bizto-
sított) a csereforgalmat egyelőre maga a
hadvezetés, illetve az illető hadseregpá-
rancsnokság szállásmesteri hivatal látja el oly
módon, hogy a beszerzett, illetve bevásárolt
árakat részben markotányesok útján, részben
katonák útján való közvetlen érintkezés által
cseréli ki az oroszoktól kapható árukkal.

A 7. hadsereg szállásmesteri hivatalával
a Magyar Árucserereform Iroda oly értelmű meg-
állapodást létesített, hogy az Árucserereform
Iroda a kereskedelmi- és iparkamaráktól
hozzá beérkező ajánlatokat és mintákat gyűjti
és azokat a 7. hadsereg szállásmesteri hiva-

A pipereszappanok

Dénes Arthur gyógyszerész, „Nap“ gyógyszerertár PIAC-UTCA 1. szám.
Mindenki ragadja meg az alkalmát, hogy szükségle- 1 K 80 fill.-től kezdve beszerezheti, viszont március elseje
tét előre biztosítsa, annál is inkább, mert még most után egyáltalában nem lesz pipereszappan kapható.

megmaximálása következtében (amely rendelet
március 1-én életbe lép) meglévő készletemet
beszerzési áron adom el.

tala kiküldöttjének rendelkezésére bocsátja. Az illető az ajánlatokat tanulmányozni fogja és azok alapján beszerzi a hazai cégeknél mindazon cikkeket, melyekre szüksége van.

E tekintetben is a Magyar Áruforgalmi Iroda fogja a közvetítést a szállásmesteri hivatal megbízottja és az ajánlattevő cégek között ellátni.

A 7. hadsereg szállásmesteri hivatalának közlése szerint a csereforgalomban különösen a következő árukra van szükség: zsebórák, karkötőórák, óraláncok, zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülék, borotva szij, borotvaszappan, kölnivíz, borotváló ecset, kefe, fésű, zsebtükör, cigarettadoboz, zsebtárca, pénztárca, irattáska, tüzszerszám, cigarettahüvely, cigarettatöltő, cigarettapapír, pipa, játékkártya, levélpapír, notesz, ceruza, tintatartó, írókészlet, toll, varrófül, melltű, biztonsági tű, gomb, patentkapocs, gyűszű, gyűrű, képeslap, szájharmonika, húzóharmonika, okarina, hajnyíró gép, villamos zseblámpa, telep, mindenféle galanterie áruk, üvegaruk és a falusi lakosság szükségleti cikkei.

A kamara felhívja kerülete érdekltségét, hogy azok, kik részesülni óhajtának a most megnyílt kereseti lehetőségekben, a lehető legsürgősebben küldjék be ajánlataikat, lehetőleg minták kíséretében a Magyar Áruforgalmi Irodához (Budapest, Béla-utca 6.), mert a hadseregszervezésnek kiküldöttjét minden napra várják.

A megvásárlandó tárgyakat természetesen készpénzben azonnal kifizetik, azoknak a frontra elszállításáról maga a hadvezetőség gondoskodik, amennyiben az árukat vagonokba gyűjtve, katonailag fogja elszállítani.

A színházigazgató szerződése

A felmondási időt 16 nappal kitölték — A szatmári színházpályázat — A délutáni helyárat emelését nem engedélyezték

A város színházi bizottsága ma délután ülést tartott, amelynek legfontosabb tárgya a színházigazgató szerződésének ügye volt. A színházi szerződés szerint ugyanis a városnak február 1-ig van joga a szerződést minden indokolás nélkül felmondani. A bizottság hosszas vita után kimondta, hogy február 16-ig tolia ki a határidőt abban a kérdésben, hogy felmond-e a színházigazgató, vagy sem.

Részletes tudósításunk az ülés lefolyásáról itt következik:

(A színházi szerződés)

Csűrös Ferenc dr. tanácsnok ismertette a szerződésnek a próbaévre vonatkozó pontját, amely szerint a város Heltai Jenővel a szerződést 3 évre kötötte meg, de az első év próbaévről tekintendő s a városnak jogában áll február 1-ig a szerződést felmondani, a mely esetben a szerződés szeptember 30-án megszűnik. Eddig olyan beadvány vagy javaslat, amely a szerződés felmondását kívánja volna, vagy azt indokoltá tenni, nem adott be és semmi olyan momentumot nem lát, amely a felbontást szükségessé teszi; ezért indítványozza, hogy javasolja a bizottság a tanácsnak a szerződés fenntartását.

Aczél Géza főmérnök, tekintettel arra, hogy az utolsó pillanatban került csak az ügy tárgyalás alá s tekintettel arra, hogy vannak olyan kérdések, amelyeket rendezni kell az igazgatóval, javasolja, hogy a város éljen a jogával és mondja föl a szerződést; a felmondási jog érvényesítése mellett még mindig tárgyalhatnak az igazgatóval.

Márk Endre udvari tanácsos polgármester kijelenti, hogy a február elsejére tett felmondási idő csak most jutott tudomására és ezért csak most intézkedhetett sürgősen, hogy a színházi bizottság és utána még a tanács is ülést tartson és még ma foglalkozzék a kérdéssel. Hozzá panaszok és felszólalások érkeztek be, azokat mindenesetre el kell bíráltni s különben is vannak kérdések, amelyek végleges elintézésre várnak. Azért helyesnek tartja Aczél Géza főmérnök indítványát, a mely mellett az igazgatót semmi kár vagy jogtalanság nem éri.

Freund Jenő dr. kijelenti, hogy szavazata nem jelenti a színházigazgató érdemeinek elismerését, mert az igazgatás ellen komoly kifogásai vannak, mégis az előadói javaslatot fogadja el, mert a szerződésben mindig megvan a városnak a joga, hogy a köteleességét nem teljesítő igazgatóval szemben a szerződés megszegéseket megtorolja.

Szilágyi Imre tekintettel arra, hogy az ügy későn terjesztett a bizottság elé, javasolja: vezessen rá az igazgató a szerződésre nyilatkozatot, mely szerint hozzájárul a város felmondási jogának február 16-ig való kiterjesztéséhez.

Heltai Jenő színházigazgató a panaszok iránt érdeklődik. Kijelenti, hogy a felmondási jog kiterjesztéséhez nem járul hozzá, mert az sérti az ő erkölcsi presztízsét.

Miután a színházigazgató a javasolt nyilatkozatot rávezette a szerződésre, a bizottság elvetette az előadói javaslatot és nagy többséggel kimondta, hogy a felmondási jog érvényesítésének határidejét 16 nappal, vagyis február hó 16-án déli 12 óráig kitolja.

(A szatmári színházpályázat)

A bizottság ezután a szatmári polgármester átíratát tárgyalta. A szatmári polgármester közölte, hogy Kovács Imre, a debreceni színház tagja és rendezője a szatmári színház bérletére benyújtott pályázatában ígéretet tett aziránt, hogy a debreceni színház tagjai közül Babits Vilma, Párdy Armandot és Szánthó Gáspárt 30 előadásra szerződtesse s hogy a debreceni színház egyes díszleteit fogja a szatmári színházban felhasználni. A szatmári polgármester kérdezi, hogy a pályázó rendező jogosult-e ezen ígéretekre?

Márk Endre polgármester elsősorban a kérdés személyi részét óhajtja tisztázni, vagyis azt, hogy művészi szempontból megengedhető-e az erőknél ilyen megoszlása, a mikor az erők a Vígyszínház miatt ugyis megoszlának.

Freund Jenő dr. nyilatkozatot kér az igazgatótól, hogy Kovács Imre maga tette-e ezt az ajánlatot vagy pedig az igazgató hozzájárulásával. Szerinte a művészek szatmári szerepeltetésének kérdésében a bizottság nem nyilatkozhatik, viszont a díszletek átengedése nem engedhető meg bárkinek a magánvállalkozása érdekében.

Heltai Jenő igazgató elmondja, hogy tavaly a színház elmondta, hogy hajszát indított elene, őt bojkottálták és ebben a hajszában két ember állott mellette. Az egyik Sztojanovics Boldizsár, a másik Kovács Imre, akiknek ő halálával tartozik. Sztojanovics részére kibérelte a hortobágyi halászatot, Kovács Imrét pedig protezsálja a szatmári színházért való pályázatában, ő tette le helyette a kauciót és személyesen járt el Szatmáron az érdekében. Színházpályázatának tagjai szerződésük szerint szabadon működhetnek más színházokban. A díszletek átengedéséről közli, hogy csak speciális díszletekről van szó.

Aczél Géza főmérnök szerint a bizottság kimondhatja, hogy a debreceni tagok másuttal való szereplését nem tartja kívánatosnak.

(A délutáni helyárat)

Márk Endre polgármester: Azt a kérdést kell eldönteni: érintve vannak-e ez által művészi érdekek. A közönség részéről azt is panaszolják, hogy a Vígyszínház miatt a Csokonai-színház érdekei csorbát szenvednek. Egy előkelő urinó, aki maga is elismert, kiváló művész, panaszkodott előtte, hogy a Vígyszínház játérendje sérti a városi színház bérliőnek érdekeit.

Heltai Jenő igazgató közli, hogy nem a város tulajdonát képező és nem a kézizálog gyanánt lekötött díszleteket, hanem csak az ezután készülő díszleteket vinnék át Szatmárra.

Komlóssy Dezső, Kondor Kálmán és Kernhoffer József kir. tanácsos felszólalásai után a bizottság azt javasolja a tanácsnak, hogy a nevezett három énekes Szatmárra szerződteszésének kérdésébe nem szól bele, de hívja föl az igazgatót, hogy a debreceni közönség művészeti érdekei jézzele csorbát ne szenvedjenek, továbbá, hogy a városi díszle-

tek semmi esetre sem, hanem csak az igazgató magántulajdonát képező és leltár szerint át nem vett, kézizálogul le nem kötött díszletek vihetők át Szatmárra.

Tárgyalta végül a bizottság az igazgató ama kérését, hogy a délutáni előadásokon a helyárat emelhesse.

A bizottság tekintettel arra, hogy az általános helyáremeléssel a délutáni helyárat is emelték egyhangúlag kimondta, hogy az emelést nem javasolja.

A városi tanács ülése

Nyomban a színházi bizottság ülése után összeült a városi tanács, melyen elsősorban szintén a színházi szerződés ügyét tárgyalták. A tanács — tekintettel a felmondási idő kitolására, kimondta, hogy csak az igazgatóval esetleg rolytatandó tárgyalások és a feltételek kellő módosítása után dönt a szerződés kérdésében. Kimondta egyben a tanács, hogy Szatmár város polgármesterét értesíti, hogy a felmondási idő kitolása folytán a polgármester kérdéseire ez idő szerint érdemleges választ nem adhat.

SZÍNHÁZ

MŰSOR: VIGSZÍNHÁZ.

PÉNTEK: *Winterri-est.*

SZOMBAT: Délután: *Rang és mód*, irodalmi előadás. — Este: *Takarodó*, dráma.

VASÁRNAP: Délután: *Favorit*, operett. Este: *Náni*, népszínmű.

CSOKONAI-SZÍNHÁZ

PÉNTEK: *Szultán*. B) bérlet.

SZOMBAT: Délután: *Huncut kéményseprő*, gyermekelőadás. — Este: *Szultán*. C) b. VASÁRNAP: Délután: *Lily*, operett. — Este: *Szultán*.

*

Takarodó. (A színházi iroda jelentése.) — Élvezetes és parádés drámai előadásban lesz része szombaton a Vígyszínház közönségének, amikor Beyerlein Ferenc Takarodó-ja kerül felelevenítésre. — A hatásos darabot László Gyula rendezi. A főszereplők: Borosnyai Kató, László Gyula, Thuróczy, alapos készítséggel állanak a színpadra. Egyébként minden arra vall, hogy a darab sok előadást fog megérni.

Winterri-est. (A színházi iroda jelentése.) Ma tartja Winterri második és utolsó estjét a Vígyszínházban. Ma teljesen más és új műsort mutat be a kiváló művész, aki tegnap csodás bravúrijaival felelhetetlen estét szerzett a közönségnek.

Szombat délutáni előadások. (A színházi iroda jelentése.) Szombat délután a Csokonai-színházban felhelyáratokkal, gyermekelőadásban a „Huncut kéményseprő” bohózat, a Vígyszínházban irodalmi délután keretében felhelyáratokkal a „Rang és mód” színmű kerül színre.

Burián Károly cs. és kir. kamaraénekes, a drezdai udvari Opera és a m. kir. Operaház művész tagja, hétfőn vendégszerepel a Carmen operában, mely a Vígyszínházban kerül színre. Jegyek előre válthatók.

Cabiria. Az Urániában ma, pénteken, ez a szenzációs filmesoda van műsoron. Holnap, szombaton, az első előadás délután 3 órakor kezdődik. Jegyelővétel délelőtt 10 órától.

Árany Bika mozgósínház

Péntek, szombat, vasárnap február 1-2-3.

Párbaj az életért

(Zwischen 1/211-11)

társadalmi dráma 4 felvonásban.

Kecske szabómester mint kuglizó bajnok

vígjáték 2 felvonásban.

Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

Az Uránia- és az Apollo-mozgókban holnap, szombaton, az előadások délután 3 órakor kezdődnek.

Amerikai film az Apollóban. „A bünbák” dráma négy felvonásban, rendkívül érdekes tárgya és briliáns megíratása feltűnést fog kelteni. A legjobb amerikai színészek játsszák.

Az Arany Bika-moziban ma, pénteken, a „Párbaj az életért” című dráma négy felvonásban kerül műsorra. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

HIREK

Bakonyi Samu belépett a kormány-párta. Budapesti tudósítónk táviratozza: Bakonyi Samu országgyűlési képviselő ma bejelentette Apponyi Albert grófnak, hogy belép az egyesült kormány-párta, mert a katonai kérdésekben örvendtes eredményeket és a gazdasági kérdésekben is erős biztosítékokat lát. Erkölcsi kötelességének is tartja ezt, mert a pártot erősíteni kell, hogy a hatalmon maradjon. Mert ha a király látja, hogy azok, a kikbe bizalmát fektette, széthúznak, arra az elhatározásra jut, hogy a régi alakuláshoz forduljon.

Debrecen a sajtó munkásaiért. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének megkeresésére a tanács ma elvben elhatározta, hogy a rokkantá lett újságírók otthoni javára egy bizonyos összeget megszavaz. — Az összeg nagyságára vonatkozó javaslat-tételre a jog- és pénzügyi bizottságot kéri föl.

Hősök emlékoszlopa. Az Országos Hadigondozó Hivatal „Hősök emlékoszlopa” elnevezés alatt egy újabb jótékonyági akcióval lépett a hazafias magyar közönség elé, amelynek jövedelme a háboruban elesett hős katonák özvegyeinek és árváinak segély-alapját van hivatva gyarapítani. A Hősök emlékoszlopa a háboruban hősi halált halt hozzátartozóink fényképeinek kegyeletes megörzésére szolgáló, a világháborúra vonatkozó igen sikerült díszmű. Felülmúlja az eddig e célra gyártott cikkeket; már alakja is biztosítja kelendőségét. Az emlékoszlop nemes keményfából (mahagoni, bükk, palisander stb.) készül, a fényképek elhelyezésére egy könnyen kezelhető és díszes fémkeret szolgál, mely csiszolt üveggel van el látva és talpazatára Kótász Sándor szobrászművész e célra tervezett, igen sikerült, fém-ből készült művészi hadiplakettje van részelve, úgy, hogy az emlékoszlop, mint szobadisz is elsőrangú művészi összbenyomást kelt. A nagy világháboruban elesett vitézeink emlékére szebb, meghatóbb díszművet, a mely minden otthonban helyet foglalhat, hol kegyelettel őrzik hőseink emlékét, tervezni nem lehet. Díszes kivitele azon gondolat megvalósítása, hogy bár szerény keretek között, de a drága elhunytok méltó és maradandó emléktárggyal díszítsük otthonunkat. Nem lehet hajlék oly szerény, nem lehet oly pazar, hogy e kis díszművet abban elhelyezhető ne volna. A gondolat nemessége, mely a Hősök emlékoszlopában megnyilvánul, annak megvásárlására ösztönöz mindenkit, aki a háboruban elesett, elhalt hozzátartozóinak emlékét mindenkor hálás kegyelettel akarja megörizni. Egy-egy ilyen oszlop ára 7 korona 50 fillér és megrendelhető az Országos Hadigondozó Hivatal Jelvényosztályánál, Budapest, V., Képviselőház. A megszerzés könnyebb-sége érdekében — ismelve a magyar tanítói kar hazafias gondolkodását — ez a jelvényosztály minden egyes község tanítóját kérte fel arra, hogy mindazokat, akik ilyen oszlopokra igényt tartanak, községünkint irják össze és az együttes megrendeléseket küldjék be a nevezett hivatalhoz. Mi e helyütt csak arra kérhetjük fel az önfelelő tanítókat, és a zérdekelteket, hogy a nemes célra való tekintettel e jótékonyági akciót a legmesszebbmenő támogatásukban részesíteni sziveskedjenek, mert csakis így módon róhatjuk le némiképp azt a köteles hálát és elismerést, amellyel vitéz hadseregünk minden egyes katonája és a sok elesett névtelen hős emlékének tartozunk.

Az állami reáliskolából. Az állami reáliskolában február hó 4-én, hétfőn ismét megkezdődik a tanítás.

Szabad Iskola. Február hó 1-én, pénteken délután 6 órakor Miller Rezső dr. egyetemi tanár helyett Márton Béla dr. felső kereskedelmi iskolai tanár folytatja tegnapi előadását Oroszországról az Ipartestület dísztermében. A vetített képekkel illusztrált előadás beléptéje 20 fillér.

A kisállomás kitelepítése. A városi tanács kintondta, hogy előterjesztést tesz a kisállomás kitelepítésére vonatkozóan a közgyűlésnek az ügy napirendre tűzése iránt, mintán illetékes helyen a Hatvan-utcai állomás kitelepítésével foglalkoznak s készülődnek az állomás kitelepítésével.

A Köztisztviselők Beszerzési Csoportja értesíti tagjait, hogy 60 mm. savanyított étkezési répa, 24 mm. hüvelyes, 8 mm. gyümölcs-íz, 8 mm. paradicsomlé, 10 Hl. ecet, 4 mm. paprika, 1 vagon burgonya utaltatott ki a csoport részére. — Amennyiben a felsorolt élelmiszerek megérkezése a közeli jövőben várható, a testületi megbízottakat felkéri, hogy a tagok szükségletét hivatalonkint irják össze és a kimutatásokat 8 nap alatt adják át a csoport irodájában (pénzügyi palota).

Ugyancsak ezen idő alatt a családtagok feltüntetéseivel pontos kimutatás nyújtandó be azon tisztviselőkről, kik zsirjegy ellenében szalonna és zsirszükségletüket a csoport utján óhajtják fedezni, amelyben a szükséges mennyiség is feltüntetve legyen: továbbá egy kimutatás készítenő az ellátatlan tisztviselők tüziifa-szükségletéről is. Nyolc napon túl érkező kimutatások figyelembe nem vétetnek. Azon élelmiszerek, melyekre a hatóság jegyeket bocsátott ki, csakis ezek ellenében szolgáltatott ki azoknak, kik a kimutatásban felvéve lesznek.

Érdekes régi képek Debrecen társadalmi múltjából. Glück Frigyes Budapest-ről egy műszerésznél talált több régi fényképet küldött, amelyek a Debreceni Növegytel által egy 1870-ben rendezett műkedvelői színházi előadás szereplőiről vették föl. A jelmez előadás képein az akkori debreceni úri hölgyek szerepelnek, így Dalny Kálmánné, Derék Gyuláné, Komlóssy Artúrné, Robitsek Ágostonné, Matkovics Istvánné, Veres Lászlóné, Györffy Róza báróné, akik a Dekameron élőképeit mutatták be. A városi tanács a képeket, amelyeket Márk Endre átengedett, a muzeumban helyezteti el.

NYILTTÉR. *)

T. Frank József szabómester urnak Helyben

Miután a háborus konjunktúra úgy látszik megengedte Önnek, hogy Buriánkoncentre járjon és nyiltterezzen, nem gondolja-e, hogy elérkezett annak is az ideje, hogy eleget tegyen azon rég közzétett felhívásomnak, miszerint álljon ki velem szabászversenyre.

Wenzlovsky Lajos szabómester.

*) E rovat alatt közlöttékért a felelősséget a be küldő viseli.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri felkutatása 12 szöglet 1 korona 50 fillér. Minden további szöglet 16 fillér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apró hirdetés 2 korona. Minden további szöglet 20 fillér.

Vaskályba teljesen jó állapotban, eladó Péterfia 18. alatt, a 2-ik lakásban.

Akinek örökölt aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Egy pár férfi cipő eladó. Ugyanott egy elsőrendű horecetűg eladó. Bika-bérház, 2-ik emelet, 2-ik sz. lakás.

Eladó vagy haszonbérbe azonnal kiadó: Katz-telepen, Sámsoni köut mentén nagy új ház, több rendbeli boltot, koresmát és 4-5 szobát foglal magában. 3000 négyszöglet területű földdel és egyéb melléképületekkel. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házhozis elmegegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám

Keresztfürészeket megvételre keresünk. Egyetemi építkezésnél Nagyerdő.

Eladó Márton Kálmán-telep, Honti utca 8. sz. ház, 2 szobát, konvthát, fűszerez boltot és egyéb melléképületeket foglal magában. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankja r. t.-nál Kossuth-utca 17.

Munkásember állandó munkára azonnal felvételt a kiadóhivatalunkban.

Eladó ingatlanok.
A Pénzügyi Központ debreceni kirendeltsége lebonyolítása alatt álló szövetkezeteknél, különféle ingatlanok (házak, földek) eladók. Értekezni lehet a Pénzügyi Központ debreceni kirendeltségénél, Debrecen, Ferencz József-ut 26. szám alatt.

Pontos minden háziasszonynak!
Maróing házilag való előállítás, pár fillérbe kerül és a háziasszonni főzés beléle. Hozzá ingyen csatolom az ecet- és kávé-pótlék készíttét ólosó anyagból. Magyar vagy német utasítást küld 3 korona 50 fillér beküldése ellenében Kökény Gyuláné, Fehértemplom

Nyomdai leányok felvétetnek a kiadóhivatalban.

Eladó üzlet.
Budapesten, köruton lévő jó hasznalhajtó üzlet, árubiztosítással 2000 koronáért bevonulás miatt eladó. Nőnek igen alkalmas! Cim a kiadóban.

Meghívó.
A DEBRECENI IPAR- ÉS KERESKEDELMI BANK az 1917. évi LI-ik rendes közgyűlését
1918. évi február 15-én délután 4 órakor saját helyiségében (Szentanna- és Varga utca sarok) tartja meg, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja.
Tárgysorozat:
1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a múlt évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
2. Az igazgatóság, igazgatótanács és felügyelőbizottság díjazásának megállapítása.
3. 5 igazgatósági tag választása.
4. 2 felügyelőbizottsági tag választása.
5. Az igazgatóság javaslata néhai dr. Lofkovits Márton volt intézeti vezérigazgató özvegyének kegydíj-megállapítási ügyében.
6. Esetleges indítványok.
Debrecen, 1918. január 25.
Az évi jelentés, mérleg és az ezekre vonatkozó számlák 1918. január hó 28-ától kezdve intézetünk helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.
A közgyűlésen csak azon önjogu részvényes gyakorolhat szavazati jogot, akinek részvényei legkésőbb a közgyűlést megelőző év utolsó napján nevére irattak, a részvénykönyvbe bevezetettek és akinek részvényei a hozzátartozó és le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőzőleg legalább 5 nappal a részvénytársaság pénztáránál, vagy Debrecenben valamelyik részvénytársasági pénzügyintézetnél, Budapesten: az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárnál, vagy Wienben: az Anglo-Osterreische Banknál letételttek.